

Urządzenia diagnostyczne

na stacji kontroli pojazdów

Wprowadzone już rok temu nowe wymagania dla urządzeń stanowiących wyposażenie stacji kontroli pojazdów stwarzają problemy nie tylko właścicielom tychże stacji. Warto więc wspomnieć jeszcze raz te przepisy.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 1 lutego 2005 r. w sprawie szczegółowych wymagań w stosunku do stacji przeprowadzających badania techniczne pojazdów wprowadziło kilka rewolucyjnych zmian.

Po pierwsze, wymóg certyfikacji ograniczono do 6 rodzajów przyrządów. Po drugie, wymagania te pierwszy raz uzyskały umocowanie w prawie poprzez dołączenie ich do ww. rozporządzenia. Po trzecie, co wynika z pierwszego, wiele urządzeń nie musi już posiadać żadnych specjalnych certyfikatów. Po czwarte, wszystkie urządzenia stanowiące wyposażenie SKP powinny posiadać deklaracje producenta o zgodności z wymaganiami bezpieczeństwa produktów w UE i być oznakowane CE. Nie jest to nic szczególnie nowego, bo takie wymogi musi spełniać każdy wyrób sprzedawany w UE, co za tym idzie także w Polsce.

Co do pierwszej grupy podlegającej certyfikacji, to w odwołaniu kłamał myślnym społecznym nic się nie zmieniło. Miał być certyfikat i teraz też musi być, mimo istoty różnic między wcześniejszymi, a obecnymi przepisami, to jest wszystko, co użytkownik ma obowiązek na ten temat wiedzieć.

Problem się zaczyna przy innych urządzeniach. Tutaj pojawiają się dwie postawy. Albo bez zmiany w zmianie przepisów poszukuje się urządzeń z certyfikatem, albo zainwestowanym wydaje się, że urządzenie nie musi spełniać już żadnych wymagań.

Z racji własnego zainteresowania skierowanego na urządzenia podlegające prawnej kontroli metrologicznej, chciałbym w dalszej części artykułu skupić się na trzech urządzeniach: analizator spalin, miernik poziomu dźwięku oraz przyrząd do pomiaru i regulacji ciśnienia w ogumieniu pojazdu.

Wszystkie te urządzenia nie podlegają już obowiązkowi certyfikacji na zgodność z jakimikolwiek wymaganiami dla stacji kontroli pojazdów, co nie znaczy, że istnieje możliwość w ich zakupie. Przyrządy te podlegają bowiem prawnej kontroli metrologicznej sprawowanej przez Prezesa Głównego Urzędu Miar. Dodatkową komplikacją w tym zakresie jest fakt, że do czasu wstąpienia została również zniesiona ustawa Prawo o Miarach oraz wszystkie akty wykonawcze do tej ustawy.

Stare przepisy zachowują jednak częściową ważność do roku 2012 na podstawie § 27 ustawy o Miarach. Dotychczasowe przepisy wprowadzone w zarządzeniem w latach 1994-96 zawierają również przepisy przewidujące zachowującą ważność do wspomnianego roku 2012.

W zakresie analizatorów spalin mamy właśnie te trzy wyżej wspomniane grupy wyrobów.

Po pierwsze, urządzenia wprowadzone do obrotu przed 31/12/1993, dla których obowiązują do końca 2012 r. przepisy przejściowe wynikające z Zarządzenia Prezesa GUM nr 65 z dnia 20 maja 1993 r. Po drugie, analizatory wprowadzone do obrotu na podstawie ww. zarządzenia prezesa GUM. Po trzecie, analizatory wprowadzone do obrotu na podstawie obecnie obowiązują-

cych przepisów wynikających z Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wymagań metrologicznych, którym powinny odpowiadać analizatory spalin samochodowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 7, poz. 58).

W zakresie mierników dźwięku jest podobna sytuacja. Są mierniki dźwięku wprowadzane na podstawie zezwoleń indywidualnych, bądź produkcyjnych, PRL obowiązujących prawdopodobnie od roku 1974, są mierniki spełniające Zarządzenie Prezesa GUM nr 195 z dnia 29 grudnia 1995 r. oraz obecnie obowiązujące Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 kwietnia 2004 r. w sprawie wymagań metrologicznych, którym powinny odpowiadać mierniki poziomu dźwięku (Dz. U. z 2004 r. Nr 94, poz. 915).

W zakresie przyrządów do pomiaru i regulacji ciśnienia w ogumieniu pojazdu sytuacja wygląda inaczej. Zarządzenie Prezesa GUM nr 141 z 1 sierpnia 1996 r. dotyczyło wyłącznie elementu pomiarowego, nie obejmując reszty urządzenia.

Nowe Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 września 2003 r. w sprawie wymagań metrologicznych, którym powinny odpowiadać manometry do pomiaru ciśnienia w ogumieniu pojazdów mechanicznych (Dz. U. Nr 180, poz. 1763), dotyczący całego przyrządu, a tym samym całej instalacji od wentyla opony do elementu pomiarowego wraz z nim. Ta różnica stwarza największe problemy, zwłaszcza, że do dnia dzisiejszego nie ma żadnego przyrządu, który uzyskałby pełne zatwierdzenie typu GUM. Wymagania więc mogą się odnosić do starych przepisów, według których legalizuje się wyłącznie element pomiarowy. Nie jestem również pewien czy w takim wypadku można legalizować cały przyrząd. Co z tego wynika dla użytkowników?

Przy zakupie tych trzech urządzeń należy bezwzględnie dołączyć do dokumentacji świadectwa legalizacji, jak również deklaracji CE. Poza tym należy zadać instrukcji obsługi i instrukcji serwisowej. Jest oczywiście, że żadne imię dostawcy, bądź certyfikaty nie są potrzebne dla tych urządzeń.

Sprawa się komplikuje w przypadku urządzeń starszych wprowadzonych do obrotu, kiedy istniał obowiązek posiadania na SKP atestów bądź certyfikatów ITS, bądź certyfikatów. Kiedy taki obowiązek również nie istniał, a z jakichś powodów urządzenie nie zostało dotychczas certyfikowane, nie nakazujący certyfikacje. W tym przypadku pojawiają się żądania przez kontrolujących okazanie tych certyfikatów. Nie odwołując się do tego, że jest to absurd, czy nie, z jednej strony kiedyś takie wymagania obowiązywały, z drugiej zaś, jeśli przepis ulży liberalizacji, to nie ma powodu go dalej stosować.

Paragraf 22 rozporządzenia 2009/2005 mówi co do zasady, że można stosować wyłączenia "opuszczone do użytkowania na dotychczasowych przepisach". Powstałe jednak pytanie, jak interpretować ten zapis. Moin zdaniem

ma on zabezpieczyć użytkowników przed wymianą posiadanych urządzeń podlegających nowej certyfikacji, a nie utrzymać certyfikację przyrządów, które już nie posiadają. Gdyby tego paragrafu nie było, to użytkownik np. przy zakupie rolkowego do kontroli hamulców kupionego w roku 2004 z certyfikatem na rok 2005 wymieniałby na nowo, gdyż obowiązuje obecnie certyfikacja na zgodność z wymaganiami Ministra Infrastruktury. Należy pamiętać, że wymagania Ministra Infrastruktury zawierają się we wcześniejszych wydmachach ITS, ale prawnie jest to jednak coś innego.

Wreszcie wielu osobom stwarza problem fakt, że uzyskanie legalizacji na te trzy urządzenia nie ma i nie ma żadnego związku z certyfikatami bądź atestami ITS. Istnieje na przykład analizator spalin nieposiadający tych atestów, które mogą być legalizowane, jak i takie, które posiadają atest ITS, ale nie mogą uzyskać świadectwa legalizacji.

W miernikach dźwięku był tylko dwa urządzenia posiadające atest/certyfikat ITS, natomiast legalizacje może uzyskać wielokrotnie więcej.

W zakresie manometrów sytuacja jest jeszcze bardziej skomplikowana, gdyż wielu producentów wykorzystywało ten sam element pomiarowy do produkcji swoich urządzeń, a legalizacja, jak wspominałem wcześniej, może dotychczas, według starych przepisów, elementu pomiarowego, a nie całego urządzenia.

Dodatkowo, nowelizacja Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 1

lutego 2005 r. w sprawie szczegółowych wymagań w stosunku do stacji przeprowadzających badania techniczne pojazdów, ogłoszona w D 219/2005 poz. 1869 w §2, mówi, że stacje kontroli niespełniające obecnych wymagań (również w zakresie wyposażenia kontrolno-pomiarowego), a działające w dniu wejścia w życie tej nowelizacji, uznaje się za spełniające te wymagania do dnia 31 grudnia 2010 r. co wydaje się, że całkowicie kłóczy wszelkie dyskusje na ten temat, jak i potrzebuje jakichkolwiek kontroli dokumentacji urządzeń poza bieżącą eksploatacją.

Przytoczone akty prawne napiszę, choć nie precyzyjnie, starając się zmu-

ścić stacje kontroli pojazdów do modernizacji wyposażenia, a następnie całą tę akcję przekształcić jednym niefortunnym i pewnie niezamierzonym zapisem. Na koniec chciałbym dodać, że wszystkie przytoczone w tym artykule rozporządzenia będą w najbliższym czasie nowelizowane lub całkowicie zmieniane.

mgr Mariusz Nowicki
Laboratorium Pomiarowe HAIK

Więcej informacji znajdą Państwo na stronach www.analizatory.info.pl

ia | Forum | Now

Zapraszamy Państwa do podejmowania dyskusji na tematy z branży warsztatowej

www.warsztat.pl

HAIK

Centrum analizatorów spalin HAIK

Sprzedajemy nowe i używane urządzenia

Sprzedajemy części, filtry, czujniki i akcesoria

Serwis, naprawa, kalibracja

Legalizacje we własnym Laboratorium pomiarowym

Laboratorium legalizuje również mierniki poziomu dźwięku

HAIK sp. z o.o.
ul. Kosińskiego 27, 62-020 Swarzędz
tel.: (061) 81 81 687, www.haik.pl